

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ

**ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**

Αθήνα, 21.02.2011
Αρ. Πρωτ. 498

Προς: ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Θέμα: Περιβαλλοντικές επιπτώσεις στην περιοχή Προεσπέρα Ικαρίας από την κατασκευή του υβριδικού εργοστασίου (κατασκευάστρια εταιρεία ENET ΑΕ)

Σχετικά: α) Η από 17-2-2011 επιστολή του Ινστιτούτου Θαλάσσιας Προστασίας Αρχιπέλαγος (α.π. ΕΓΕΠΕ 498/17-2-2011)
β) Η από 21-1-2011 επιστολή του Ινστιτούτου Θαλάσσιας Προστασίας Αρχιπέλαγος (α.π. ΕΓΕΠΕ 149/21-1-2011)
γ) Η από 12-1-2011 επιστολή του Ινστιτούτου Θαλάσσιας Προστασίας Αρχιπέλαγος (α.π. ΕΓΕΠΕ 76/17-1-2011)
δ) Η από 17-1-2011 επιστολή του Ινστιτούτου Θαλάσσιας Προστασίας Αρχιπέλαγος (α.π. ΕΓΕΠΕ 75/21-1-2011)

Με τα παραπάνω σχετικά ενημερωθήκαμε από το Ινστιτούτο Θαλάσσιας Προστασίας «Αρχιπέλαγος», σχετικά με σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις που έχουν δημιουργηθεί στη Ικαρία, και ειδικότερα στην περιοχή Προεσπέρα από δραστηριότητες της εταιρείας ENET ΑΕ, κατά την εκτέλεση του Υβριδικού Ενεργειακού Έργου της ΔΕΗ Α.Ε.

Το προαναφερόμενο έργο έχει αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 130401/20.08.2003, όπου προβλέπονται ικανοί περιβαλλοντικοί όροι που οφείλει να τηρήσει η ανάδοχος εταιρεία προκειμένου να αντιμετωπίσει όλες τις επιπτώσεις που προκαλούνται στο περιβάλλον από την κατασκευή και τη λειτουργία του έργου, το οποίο σημειωτέον βρίσκεται σε περιοχή που περιλαμβάνεται στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (με κωδικό GR 4120005) βάσει της οδηγίας 79/409/ΕΚ.

Συγκεκριμένα, από αυτοψίες που πραγματοποιήθηκαν από το Αρχιπέλαγος στο χώρο του εργοταξίου της ENET ΑΕ και περίξ αυτού, τον Ιανουάριο του 2011, διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Βρισκόταν σε εξέλιξη διαδικασία απόκρυψης στοιχείων σχετικά με την πρόκληση ρύπανσης όπως ίχνη χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων, διενέργεια παράνομης καύσης ελαστικών, φίλτρων λαδιού, σκουπιδιών στην περιοχή Προεσπέρα Ικαρίας όπου βρίσκεται χώρο του εργοταξίου της ανάδοχου εταιρείας.
- Είχαν απορριφθεί χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια που είχαν διαρρεύσει προς το ρέμα που διαπερνά τα δύο χωριά Προεσπέρα και Κάτω Προεσπέρα.
- Μεγάλες ποσότητες αδρανών υλικών απορρίπτονταν στον αιγιαλό και στη θάλασσα ακόμα κατά την διάρκεια της νύχτας με αποτέλεσμα την καταστροφή του παράκτιου και θαλάσσιου οικοσυστήματος από τις απορρίψεις, χωρίς να έχει χορηγηθεί άδεια από την Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου

- Έχουν πραγματοποιηθεί διαπλατύνσεις των δημοτικών οδών και απορρίψεις των εκσκαφών στις παρυφές του φαραγγιού της Χάλαρης
- Παρατηρήθηκε αδράνεια των τοπικών υπηρεσιών

Σημειώνεται ότι, μεταξύ άλλων, οι περιβαλλοντικοί όροι περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

«... 9. Κατά την κατασκευή του έργου οι εκσκαφές να περιοριστούν στην απολύτως αναγκαία έκταση...

10. Στις βελτιώσεις των έργων οδοποιίας και στους νέους δρόμους που θα χαραχτούν τόσο από την διέλευση των αγωγών προσαγωγής νερού όσο και για λόγους προσπέλασης του έργου να γίνουν τα απαραίτητα τεχνικά έργα για την απρόσκοπτη ροή των επιφανειακών υδάτων. Το πλάτος των έργων οδοποιίας να μην **υπερβαίνει τα 5 μ....**» Σημειώνεται ότι με βάση την καταγγελία αναφέρονται διαπλατύνσεις άνω των 5μ.

«...11. Να αποφευχθεί η διατάραξη της ευστάθειας των σχηματισμών και στα σημεία που είναι αναπόφευκτη να γίνεται άμεση αποκατάσταση ώστε να αποτρέπεται η πρόκληση μόνιμων περιβαλλοντικών αλλοιώσεων από τη λειτουργία του έργου....». Από την αυτοψία της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού δεν γίνεται κατανοητό αν δημιουργούνται προβλήματα ευστάθειας με τις αποθέσεις.

«... 18.1 Κάθε είδους σκουπίδια, άχρηστα υλικά, παλιά ανταλλακτικά και μηχανήματα, λάδια, κλπ να συλλέγονται και να απομακρύνονται από το χώρο των έργων, η δε διάθεσή τους να γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις. Απαγορεύεται η κάθε μορφής καύση υλικών (λάστιχα λάδια, κλπ) στην περιοχή των έργων, καθώς και η αποθήκευση στερεών αποβλήτων ή/και απορριμμάτων σε κοινόχρηστους χώρους.» Η εν λόγω παράβαση διαπιστώθηκε από την Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού καθώς διενεργούνται καύση χρησιμοποιημένων υλικών.

«... 18.2 Απαγορεύεται η ρύπανση των επιφανειακών και υπόγειων νερών από κάθε είδους λάδια, καύσιμα, κλπ. Ομοίως απαγορεύεται η απόρριψη χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων επί του εδάφους. Τα χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια ή διαρροές τους να συγκεντρώνονται και να διατίθενται σύμφωνα με τις διατάξεις των ΚΥΑ 72751/3054/85 και 98012/2001/96.

18.3 Τα προς χρήση ορυκτέλαια να φυλάσσονται σε κλειστά δοχεία σε στεγασμένο χώρο. Για οποιαδήποτε διάταξη, η οποία δύνανται να παρουσιάσει διαρροή, θα πρέπει να προβλέπεται κατάλληλη στεγανή δεξαμενή που να συγκεντρώνει τις τυχόν δέουσες ποσότητες...»

«...24.2 Απαγορεύεται η επί μακρό χρονικό διάστημα απόθεση χωματογενικών ή αδρανών υλικών σε οποιοδήποτε χώρο εργασιών. Οι εργασίες εκσκαφών-κατασκευών και μεταφοράς υλικών θα πρέπει να συντονίζονται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην δημιουργούνται αιωρήματα σωματιδίων...»

Παράλληλα, με απόφαση του Νομάρχη Σάμου, εγκρίθηκαν χώροι εναπόθεσης πλεοναζόντων υλικών εκσκαφών και εργοταξιακών εγκαταστάσεων του έργου μετά από Ειδική Τεχνική Μελέτη Εφαρμογής, προσδιορίζοντας τον όγκο των υλικών που θα διατεθούν σε αυτούς σε 500.000 κ.μ. (α.π. ΔΠΧΠ 2600-3342-3705/2009/17-6-2010) Η εν λόγω ΚΥΑ αφορούσε το σύνολο του έργου (κύριο έργο και συνοδά) όπου και αναφέρει ότι:

- Οι όροι που έχουν τεθεί είναι υποχρεωτικοί στην τήρησή τους τόσο από το φορέα υλοποίησης και εκμετάλλευσης του έργου, στις αρμόδιες για τον έλεγχο και παρακολούθηση του έργου υπηρεσίες και φορείς, στους προϊσταμένους των

παραπάνω υπηρεσιών οι οποίοι οφείλουν να μεριμνούν για την εφαρμογή τους και να ελέγχουν την πιστή τήρησή τους, σε όσους εκ της θέσεως και των αρμοδιοτήτων τους είναι υπεύθυνοι για όλες τις διαδικασίες που αφορούν στην κατασκευή και λειτουργία του έργου.

Σε ανταπόκριση των παραπάνω καταγγελιών η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφερειακής Ενότητας Σάμου διενήργησε Αυτοψία στις 20.01.2011 (έκθεση αυτοψίας 1η/Φ.10.6/2011με α.π. 341/31-1-2011), όπου διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. Καύση ελαστικών πλησίον του χώρου κατασκευής της δεξαμενής Κάτω Προεσπέρας
2. Καύση εντός βαρελιών τσουβαλιών και μεταλλικών κουτιών
3. Διαρροή στο έδαφος λαδιών και λιπαντικών
4. Αλλαγή λαδιών σε μη εγκεκριμένο χώρο
5. Παράσυρση χωματισμών από την κατασκευή της δεξαμενής στη θάλασσα.

Κατόπιν των ανωτέρω ο υπεύθυνος φορέας κλήθηκε να υποβάλλει τις απόψεις του και να προσκομίσει σχετικά αποδεικτικά στοιχεία.

Από τις διαπιστώσεις της «Αρχιπέλαγος», της αρμόδιας Διεύθυνσης ΠΕΧΩ Σάμου και από την εξέταση των στοιχείων που μας υποβλήθηκαν, διαπιστώθηκε ότι η εν λόγω εταιρεία δεν τηρεί τους προαναφερόμενους περιβαλλοντικούς όρους.

Παράλληλα, η Εισαγγελία Σάμου έχει ξεκινήσει σχετική έρευνα και από τα στοιχεία της δικογραφίας, διαπιστώνεται επίσης ότι **κατά την εκτέλεση του έργου δεν λαμβάνονταν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος από τον υπεύθυνο φορέα, ενώ δεν είναι κατανοητό γιατί ενώ έχουν εγκριθεί χώροι εναπόθεσης των υλικών εκσκαφών συνεχίζεται παρανόμως η διάθεση στην παράκτια ζώνη χωρίς καμιά άδεια από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου.**

Ως εκ τούτου παρακαλώ για τις άμεσες ενέργειές σας και συγκεκριμένα:

- **Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου Περιφερειακή Ενότητα Σάμου:**
  - Να διερευνήσει περαιτέρω τα αναφερόμενα ζητήματα της καταγγελίας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της,
  - να προβεί στην επιβολή των απαραίτητων διοικητικών κυρώσεων ενημερώνοντας σχετικά την Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, η οποία καλείται να συντονίσει τις ενέργειες και εφόσον απαιτηθεί να προβεί στις δικές της ενέργειες σύμφωνα με το αρ. 9 του Ν. 2947/2001
  - να θέσει στην εταιρεία ένα σαφές και σύντομης διάρκειας χρονοδιάγραμμα ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ της στους κείμενους περιβαλλοντικούς όρους λαμβάνοντας και όλα τα αναγκαία μέτρα πρόληψης και αποκατάστασης της περιβαλλοντικής ζημιάς, σύμφωνα με το Π. Δ/γμα 148/2009 για την περιβαλλοντική ευθύνη (εφόσον έχει συστήσει την αρμόδια Περιφερειακή Επιτροπή Πρόληψης και Αποκατάστασης της Περιβαλλοντικής Ζημιάς, όπως προβλέπεται από το σχετικό Π.Δ.).
- **Το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ:** να παράσχει κάθε πληροφορία για τη Ζώνη Ειδικής Προστασίας στην περιοχή Προεσπέρας στην Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος.

- **Η Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου:** να προβεί άμεσα στις δικές της ενέργειες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.
- **Ο Δήμος Ικαρίας:** να προβεί στις κατά νόμο ενέργειές του όσον αφορά στην παράνομη διάθεση απορριμμάτων και αποβλήτων.
- **Το Λιμεναρχείο Σάμου και ο Λιμενικός Σταθμός Ευδήλου:** να προβούν σε άμεσες ενέργειες για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Μετά τα παραπάνω θεωρούμε απαραίδεκτο έργα και δραστηριότητες που κατά κύριο λόγο αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος, όπως είναι η κατασκευή υβριδικού σταθμού, από τη ΔΕΗ, να εκτελούνται παραβιάζοντας κάθε σχετική νομοθεσία και να δημιουργούν σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και προς αυτή την κατεύθυνση η εταιρεία υποχρεούται να λάβει άμεσα όλα τα μέτρα πρόληψης, σύμφωνα με την περιβαλλοντική της αδειοδότηση καθώς και τα αναγκαία μέτρα αποκατάστασης κάθε περιβαλλοντικής ζημιάς που θα διαπιστωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας.

Παρακαλώ τέλος για την ενημέρωσή μου σχετικά με την εξέλιξη της υπόθεσης.

Η ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗ

Εσωτερική Διανομή: κα Σταυρούλα Πουλή, Ειδική Σύμβουλος ΕΓΕΠΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

A) Υπόψη Περιφερειάρχη, κου Αθ. Γιακαλή

Κουντουριώτου 1, 81100 Μυτιλήνη

B) Υπόψη Αντιπεριφερειάρχη, κου Θ. Παπαθεοφάνους

Διοικητήριο, 83 100 Σάμος

Γ) Περιφερειακή Ενότητα Σάμου

Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού

83100 Σάμος

2. ΥΠΕΚΑ

A) Υπουργό κ. Νίκο Σηφουνάκη

B) Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, Βα) Γενική Επιθεώρηση, Κηφισίας 1-3, 11523-Αθήνα και Ββ) Τομέας Βορείου Ελλάδος, Ανδριανούπολεως 24, 55133 Θεσσαλονίκη

Γ) Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος, υπόψη κ. Ν. Τολέρη

Αλεξάνδρας 11, 11473 Αθήνα

Δ) Δ/ση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού/Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος

Τρικάλων 36, 115 26 Αθήνα

3. Δήμαρχος Ικαρίας

83300 Αγ. Κήρυκος Ικαρία

4. Εισαγγελία Σάμου

83100 Σάμος

5. Α.Τ. Αγ. Κηρύκου

Ικαρία

6. Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου, Ικαρία

7. Λιμεναρχείο Σάμου

8. Λιμενικός Σταθμός Ευδήλου

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Ινστιτούτο Θαλάσσιας Προστασίας Αρχιπέλαγος

ΤΘ 1 Ράχες, 83301 Ικαρία